

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ

İslâm ve Yorum III

Din, Bilim ve Medeniyet
(Prof. Dr. Fuat Sezgin Anısına)

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

PROF. DR.

**FUAT
SEZGİN
YILI**

201

11 - 12 NİSAN 2019 - MALATYA

İnönü Üniversitesi

Malatya İl Müftülüğü

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI
Malatya Şubesi

Malatya İlahiyat Vakfı

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT FAKÜLTESİ

İSLAM VE YORUM III

DİN, BİLİM VE MEDENİYET
(PROF. DR. FUAT SEZGİN ANISINA)

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

الإسلام والتأويل
الدين والعلوم والحضارة
المؤتمر الدولي الثالث
(تخليداً لذكرى الأستاذ الدكتور فؤاد سزكين)

11-12 NİSAN 2019
MALATYA

Onursal Başkan

Prof. Dr. Ahmet KIZILAY

İnönü Üniversitesi Rektörü

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Fikret KARAMAN

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Fikret KARAMAN
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN
Doç. Dr. Ali DUMAN
Doç. Dr. Cemil ORUÇ
Doç. Dr. Mehmet BİRSİN
Doç. Dr. Yusuf BATAR
Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Abdulhan ÜNLÜSOY
Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜZEL
Dr. Öğr. Üyesi Enes YARIZ
Dr. Öğr. Üyesi Fethullah ZENGİN
Dr. Öğr. Üyesi Khalil AYOUB
Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin POLAT
Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZMEN
Dr. Öğr. Üyesi Lokman BEDİR
Arş. Gör. İrem CEYHAN
Arş. Gör. Gülşen SAYIN
Arş. Gör. Ömer TOZAL
Arş. Gör. Soner ERASLAN

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdulaziz ALKHATİB (Dımeşk Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK(Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdurrahman ATEŞ (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali KÖSE (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bünyamin ERUL (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Erkan YAR(Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Ezzet Assayed AHMAD (Karaelmas Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikret KARAMAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Gali GARBİ (Dr. Yahya Fares Üniversitesi)
Prof. Dr. Halit ÇALIŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan Süreyya SIRMA(Siirt Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhami GÜLER(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. M.Ali BÜYÜKKARA (Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet EVKURAN(Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ(Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KUBAT(İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin YURDAGÜR(Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Murteza BEDİR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN(İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman KARADENİZ(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer ÖZSOY(Frankfurt İslam Araştırmaları Merkezi)
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ(N. Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ralf ELGER(Martin Luther Üniversitesi)
Prof. Dr. Saffet SANCAKLI(İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ(İstanbul Üniversitesi)

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Temel YEŞİLYURT(Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Yunus APAYDIN(Erciyes Üniversitesi)
Doç. Dr. Atik AYDIN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Ali DUMAN(İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Bilal GÖK(İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Doç. Dr. M. Korkut ÇEÇEN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet BİRSİN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Sabri TÜRKMEN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR(İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İmtiyaz YUSUF (Mahidol Üniversitesi/ Tayland)
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir KIYAK (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Adnan GÜRSOY (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Abdulhan ÜNLÜSOY (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜZEL (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fethullah ZENGİN(İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi K. Halil AYOUB (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin POLAT(İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan ARSLAN(İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Khanom ALYAZİGİ (Montpeiller Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed NUR YUSUF(İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BOZKURT(İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ALTUNKAYA (İnönü Üniversitesi)

11 NİSAN 2019 PERŞEMBE

١١ أبريل ٢٠١٩، يوم الخميس

AÇILIŞ VE PROTOKOL KONUŞMALARI

الافتتاح والكلمات الافتتاحية

09.00-10.00

AÇILIŞ KONFERANSI

الكلمة الافتتاحية

Prof. Dr. Mehmet S. AYDIN (Eski Devlet Bakanı)

10.00-10.45

Inönü Üniversitesi Turgut Özal Kongre ve Kültür Merkezi

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU III

11 NİSAN 2019 PERŞEMBE

I. OTURUM [الجلسة الأولى]

Saat [الساعة]	BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]	MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]
11.00-12.15	<p>OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Fikret KARAMAN</p> <p>- Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK İlahiyat Akademiyasında İlmî-Fikrî Özgürlük İmkânı إمكانية الحرية العلمية والفكرية في أكاديميات الإلهيات</p> <p>- Prof. Dr. Erkan YAR Kur'an'ın Gök Cisimleri Hakkındaki Anlatımları ve Çağdaş Bilimsel Açıklamalar تعبير القرآن عن الأجسام السماوية وتوضيح العلم المعاصر</p> <p>- Prof. Dr. Adem YERİNDE Kur'an Dili ile Bilim Dilinin Kesişme Noktası; Kevnî Âyetlerin Yorumu Bağlamında تقاطع لغة القرآن مع لغة العلم: في سياق تأويل الآيات الكونية</p> <p>- Prof. Dr. Mehmet KUBAT Modern Bilim ve Kur'an Âyetleri Bağlamında "Düz Dünya Teorisi"nin Tutarsızlığı نقد نظرية (الأرض المسطحة) في سياق العلم الحديث وآيات القرآن</p> <p>- Prof. Dr. Mehmet EVKURAN Sûfî Teolojide Kelam Tasavvuru – Nimetullah Nahçivânî Örneği – تصور الكلام في اللاهوت الصوفي: نعمة الله نحجوانى أنموذجا</p> <p>MÜZAKERE: 15 DK</p>	<p>OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Âdem APAK</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Ömer SABUNCU Siyer Kitapları كتب السيرة النبوية</p> <p>- Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN Şemâil ve Delâilü'n-Nübüvve Eserleri كتب الشمائل ودلائل النبوة</p> <p>- Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN İslâm Bilim Tarihinde Biyografik Eserler كتب التراجم في تاريخ العلوم الإسلامية</p> <p>- Arş. Gör. Ömer ARAS Ensâb Kitapları كتب الأنساب</p> <p>MÜZAKERE: 15 DK</p>
YER [المكان]	TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ	

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU III

11 NİSAN 2019 PERŞEMBE

I. OTURUM [الجلسة الأولى]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. A. Faruk SİNANOĞLU

- Prof. Dr. Mehmet YOLCU

Fuat Sezgin ile Gustav Flügel'in
"El-Fihrist" Üzerindeki Çalışmaları
جهود فؤاد سزكين وغوستاف فلوغل في كتاب
الفهرست

- Prof. Dr. İbrahim KUTLUAY

Bazı Oryantalistlerin Hadislerle İlgili
İddialarını Ret Hususunda Fuat
Sezgin'in A'zamî'nin ve Nabia
Abbott'un Görüşlerinin Mukayesesi
مقارنة فؤاد سزكين بين آراء الأعظمي ونابية

أتوت في قضية الرد على مزاعم بعض المستشرقين
حول الأحاديث

- Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan KÖYCÜ

Fuat Sezgin'in "Buhârî'nin Kaynakları
Hakkında Araştırmalar" Adlı Eseri
Üzerine Bazı Mülâhazalar
ملاحظات حول كتاب (البحث عن مصادر
البخاري) لفؤاد سزكين

-Dr. Yaşar ÇOLAK

Fuat Sezgin'in Çalışmalarının Batı
Akedemyasındaki Karşılığı Üzerine
قيمة جهود فؤاد سزكين في أوساط الأكاديمية
الغربية

-Dr. Öğr. Üyesi M. Cüneyt GÜKÇE

Siirdî'nin Tekfir Yorumu
تأويل التكفير للمسيردي

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

—أ.م.د: صبري تركمان

—أ.م.د: عبد الرحمن عبد الله سرور الجرمان
الجدل في القرآن الكريم

Kur'an-ı Kerim'de Cedel
—د. إدريس الكاميري

تجديد الخطاب الديني التحديات والآمال

Dînî Hitabın Yenilenmesi
-Zorlukları ve Beklentileri-
—د. حسن مجاوي

فقه التأويل وأثره في التجديد والتنوير

Yorum Fıkhının Yenileme ve
Aydınlanmadaki Etkisi
—أ.م.د. علي عبد كنو

التأويل بين التوظيف القرآني والقراءة الحداثية،
المنهج التاريخي أمودجا

Kur'ânî Tanımlama ile Modern
Okuma Arasında Te'vil: Tarihsel
Yaklaşım Örneği

—أ.م.د. خطاب إسماعيل أحمد

فرية الغرائق بحق النبي صلى الله عليه وسلم من
قبل مشركي قريش وتأويلات المفسرين

Kureyş Müşriklerinin Hz.
Peygamber Hakkındaki Garânik
İftirası ve Müfessirlerin Yorumu

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

II. OTURUM [الجلسة الثانية]

Saat [الساعة]	BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]	MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]
13.30-14-45	<p>OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN</p> <p>- Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ Genel Tarih Eserleri كتب التاريخ العام</p> <p>- Prof. Dr. Âdem APAK İslâm Tarihi Kaynaklarından Fütûhât Kitapları كتب الفتوحات من مصادر التاريخ الإسلامي</p> <p>- Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ Klasik Dönem: Müslüman Seyyah ve Coğrafyacıları التاريخ الإسلامي القديم: الرحالة والجغرافيون المسلمون</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi İbrahim BARCA Şehir Tarihi Eserleri كتب تاريخ البلدان</p>	<p>OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. İbrahim KUTLUAY</p> <p>- Prof. Dr. Fikret KARAMAN - Fikret OYMAN Osmanlı Medreselerinde Okutulan Kalam Dersleri ve Eserler Üzerine Bir Değerlendirme تقييم دروس العقيدة ومقرراتها في المدارس العثمانية</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Mahmut DÜNDAR İslam Bilim İlişkisi العلاقة بين الإسلام والعلم</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Fatih Mehmet YILMAZ Sünnet Medeniyeti ve Bilim حضارة السُّنة والعلم</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Emrah KAYA Meşşâî Akılcılık Bağlamında İslam ve Bilim العلم والإسلام في سياق العقلانية المشائية</p> <p>- Arş. Gör. Ruhi ABAT - Doç. Dr. Hamdi ONAY İnsanın Bilim-Teknoloji İlişkisi Konteksinde Teolojinin Geleceği Problemi مشكلة مستقبل علم اللاهوت في سياق العلاقة بين العلم والتكنولوجيا</p>
	MÜZAKERE: 15 DK	MÜZAKERE: 15 DK
YER [المكان]	TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ	

II. OTURUM [الجلسة الثانية]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK

- **Prof. Dr. H. Mehmet SOYSALDI**

Kur'an'ın Sosyal Değişime Bakışı ve Sosyal Değişmeler Karşısında Kur'an'ın Yeniden Yorumlanması

نظرة القرآن على التغير الاجتماعي وإعادة تأويل

القرآن في مواجهة التغير الاجتماعية

- **Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ**

Medeniyetlerin Tahribi Şiddet, Terör ve Savaş

تدمير الحضارات: العنف والإرهاب والحرب

- **Doç. Dr. Nihat UZUN**

Kur'an'a Fantastik Yaklaşım Örneği: Kutsal Metinden Bilim Üretmek

مثال على المقاربات العجيبة للقرآن: صنع العلم

من القرآن

- **Doç. Dr. Ali KARATAŞ**

Müfessirin Evren Algısı ve Kur'an Yorumuna Etkisi

تصور العالم للمفسرين و أثرها في تأولاتهم القرآن

- **Doç. Dr. M. Kokut ÇEÇEN**

Niyazi-i Mısri'nin Vaiz Redifli Şiiri Üzerine

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

أ.م.د. عتيق آيدن

د. محمد نور يوسف

القيم الإسلامية في كتب تعليم اللغة العربية للمناطقين بغيرها، أوجد نموذجا

Arapça Öğretimi Kitaplarındaki İslamî Değerler: Ebced Örneği

د. بن عزوز حليلة - د. بن عمار أحمد

قراءة في كتاب عمالقة العلوم التطبيقية وإنجازاتهم العلمية في الحضارة الإسلامية

“Amâlikatü'l-Ulûmi't-Tatbikiyye ve İncâzâtuhumü'l-İlmiyye fi'l-Hadâratü'l-İslâmî” Adlı Kitap Üzerine Bir Okuma

أ.م.د. محسن إبراهيم أحمد الدوسكي

تصحیحات الدكتور فؤاد سزكين لكارل بروكلمان في كتابه تاريخ التراث العربي

Fuat Sezgin'in, Carl Brockelmann'in “Arap Edebiyatı Tarihi” Adlı Eserine Yaptığı Düzeltmeler

أ.م.د. مذكور مليكة

دور فؤاد سزكين في إعادة الاعتبار لمكانة العلوم العربية الإسلامية في تاريخ العلم، علم الفلك أنموذجا

Arapça İslâmî Bilimlerin Bilim Tarihinde İtibarını Yeniden Kazanmasında Fuat Sezgin'in Rolü: Astronomi Örneği

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

III. OTURUM [الجلسة الثالثة]

Saat [الساعة]

15.00-16.15

YER [المكان]

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN

- **Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ**
Kadim Zihniyetten Modern Zihniyete
Değişimin Bir Örneği Olarak:
Emanetten Mülke

من الأمانة إلى الملك: التغير من العقلية القديمة إلى
العقلية الحديثة نموذجاً

- **Doç. Dr. Yusuf BATAR**
Fuat Sezgin'in Tespitleri Işığında
Eğitimimiz

تعليمنا في ضوء رؤية فؤاد سركين

- **Doç. Dr. Mehmet Kasım ÖZGEN**
İslam Medeniyetinin Kurucu
Ekollerinden: Farabi ve Farabi'nin
Medeniyet Felsefesi

من المدارس المؤسسة للحضارة الإسلامية: الفارابي و
فلسفته في الحضارة

- **Dr. Öğr. Üyesi Lokman BEDİR**
Denî Bir Toplumdan Medenî Bir
Topluma: Asr-ı Saadet

من المجتمع السفلي إلى المجتمع العلوي (عصر
السعادة)

- **Dr. Zülfiyye Veliyeva ÖNLEN**
"La İlahe İllallah" veya "Et Deus Erat
Verbum"

لا إله إلا الله أو "et Deus Erat Verbum"

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM

- **Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ**
İlim ve Medeniyette Dönemlere
Bölme/Periyot Tercihi (Prof. Dr. Fuat
Sezgin'in Hatırasına Şükranla
Bakmak)

تقسيم العلوم والحضارات إلى فترات: (في ضوء
ذاكرة الأستاذ الدكتور فؤاد سركين مع الامتنان)

- **Dr. Hafsa KESKİN**
Toplumsal Değişime Bağlı Yeni
Meselelerde İctihâd Metodu

طريقة الاجتهاد في القضايا الجديدة المتعلقة بالتغير
الاجتماعي

- **Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir
KIYAK**
Modernitenin Toplumsal Kimliğinin
Oluşumuna Etkisi

أثر الحداثة في تشكّل الهوية الاجتماعية

- **Arş. Gör. Nisa GECEKUŞU
DEMİRBAŞ**
Medeniyete Özgün Yaklaşım: Ali
Şeriatî

رؤية أصلية للحضارة: علي شريعتي

- **Mahmut MEÇİN**
Medeniyetleri Tahrip Eden Bir
Düşünce Olarak İrkçılık: Ahlak
Felsefesi Açısından Bir
Değerlendirme

العنصرية بوصفها فكرة مدمرة للحضارات: تقييم
من منظور الفلسفة الأخلاقية

MÜZAKERE: 15 DK

TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

III. OTURUM [الجلسة الثالثة]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ

- **Dr. Öğr. Üyesi Yüksel MACİT**

İslam ve Demokrasi Üzerine

الإسلام والديمقراطية

- **Dr. Gülşen YAĞIR**

AHMETOĞLU

Mevdûdî'nin Farklı Bir İslam

Devleti Modeli: Teo- Demokrasi

نموذج الدولة الإسلامية المختلفة عند المودودي:

التيوديمقراطية

- **Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜZEL**

Medeniyetimizin Tapu Senetleri

Olarak Şahideler- Osmanlı Örneği-

شواهد القبور سند ملكية حضارتنا: الدولة

العثمانية نموذجًا

- **Musa TEKTAŞ**

TBMM'nin Birinci Dönem Mebusu,

Mütefekkir Âlim Mustafa Takî

Efendi (1873-1925)'nin "Diyaretin

Medeniyete Lüzumu" Adlı

Makalesi Medeniyet Anlayışı

Bağlamında

(لزومية رئاسة الشؤون الدينية للحضارة)

لمصطفى تقي الدين العالم المفكر وعضو مجلس

الشعب الكبير في فترته الأولى في سياق فهمه

للحضارة

- **Arş. Gör. Ruhi ABAT**

-**Dr. Öğr. Üyesi Mustafa**

BOZKURT

Yeni Dünya Düzeni ve Karizmatik

Kült Hareketleri

النظام العالمي الجديد و الحركات الدينية الجديدة

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

-د. محمد نور يوسف

-أ.د. عز الدين حسن جميل

-أ.د. شوكت عارف محمد الأتروشي

دور المسلمين في النهضة العلمية

Bilimsel

Kalkınmada

Müslümanların Rolü

-د. توفيق العمراني

دور الحضارة الإسلامية في البناء الحضاري

الإنساني

İnsanî Medeniyet İnşasında İslam

Medeniyetinin Rolü

-د. جنيد ساجد جهاد العزاوي

المشروع الحضاري الإسلامي مفهومه وأهميته

ووسائل النهوض به- دراسة فكرية

İslâmî Medeniyet Projesi, Anlamı,

Önemi ve Geliştirme Yolları -

Düşünsel Bir İnceleme-

-أ.د. سهيلة مازة

تفعيل الوعي بالسنن الكونية في الإنتاج

الحضاري

Medeniyet

Oluşturulmasında

Bilincin Sünnetullahla Harekete

Geçirilmesi

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

IV. OTURUM [الجلسة الرابعة]

Saat [الساعة]

16.30-17.45

YER [المكان]

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ

- Prof. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR
Muhtasar ve Şerh Arasında Nahiv
İlminin Yorumlanması Problemi:
Beyzâvî-Birgivi Örneğinde

مشكلة تأويل علم النحو بين المختصر والشرح:
البيضاوي والبركوي نموذجًا

- Doç. Dr. Bilal GÖK
İslam Medeniyetinde Tıp

الطب في الحضارة الإسلامية

**-Dr. Öğr. Üyesi Muhammed
ÇUÇAK**

Teyemmümde “Temiz Toprak”
Kavramının Günümüz Şartları
Açısından Yorumlanması

تأويل مفهوم (الصعيد الطيب) في التيمم من ناحية
ظروفنا اليوم

- Hatice ÇELİK
Manevi Danışmanlık Hizmetlerinde
Psikoterapi Yöntemlerinin
Kullanılması

توظيف طرق العلاج النفسي في خدمة الإرشاد
النفسي

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Adem YERİNDE

- Prof. Dr. Mustafa ARSLAN
Teknolojik Yeniliklerin Dini Kültür
Üzerindeki Etkileri

آثار تحديث التكنولوجيا في الثقافة الدينية

- Doç. Dr. Ahmet Emin SEYHAN
Anadolu'nun Manevi Mimarlarından
Şeyh Ebu'l-Hasan el-Harakânî'nin
Bilim Anlayışı ve İslâm
Medeniyeti'ne Katkıları

الفهم العلمي للشيخ أبي الحسن الخرقاني أحد آباء
الأناضول الروحيين وإسهاماته في الحضارة
الإسلامية

- Dr. Öğr. Üyesi Emel SÜNTER
İslam Felsefesi Bağlamında İslam
Medeniyetinde Bilimin Etkisine ve
Türklerin Buna Katkısına Dair Kısa
Bir Değerlendirme

تقييم موجز لآثار العلوم وإسهامات الأتراك في
الحضارة الإسلامية في سياق الفلسفة الإسلامية

-Kemal Yavuz ATAMAN
Küreselleşmeden İnsaf Medeniyetine
من العولمة إلى الحضارة المنصفة (العادلة)

MÜZAKERE: 15 DK

TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

IV. OTURUM [الجلسة الرابعة]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ

- Prof. Dr. Fatma Asiye ŞENAT
Nisâ Sûresi 148. Âyet Ekseninde
Yeni Bir Medya Ahlakı
Oluşturmanın İmkânı Üzerine
حول إيجاد أخلاقيات لوسائل الإعلام الجديدة
في ضوء الآية 148 من سورة النساء

-Doç. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ
Kur'an'ın Tanımları Üzerine
تعريفات القرآن

- Doç. Dr. Mustafa KARAGÖZ
İslam İlimler Tarihi Açısından
Tefsir İlminin Ortaya Çıkışı
ظهور علم التفسير من جهة تاريخ العلوم
الإسلامية

- Arş. Gör. Şeyma ALTAY
Mezhep Mensubiyetinin Kur'an
Yorumlarına Yansımaları: Keşşâf
Tefsiri'nde Mezhebî Eleştiriler
انعكاس الانتماء إلى المذاهب على تأويلات
القرآن: النقد المذهبي في تفسير الكشاف

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

-د. حسين بولات

- د. حمادي حسين علي- أ. مثنى حميد
شهاب
التشدد والإرهاب آفات تمدد الحضارة، الأسباب
والحلول

Medeniyeti Tehdit Eden Afetler
Olarak Şiddet ve Terör –Sebepler
ve Analizler-

-أ.م.د. محمد علي حسن حسن الشوكي
تكفير العصاة وآثاره في تنامي ظاهرة العنف في
المجتمع

Asilerin Tekfir Edilmesi ve
Toplumda Şiddet Olgusunun
Gelişmesinde Etkileri

-د. عبد الرؤوف إرحيم يوسف علي
السامرائي

تعزير السلم في المجتمعات وأثره في بناء الحضارات
Toplumlarda Barışın Desteklenmesi
ve Medeniyet İnşasındaki Etkisi

-د. شهلة برهان عبد الله
مبادئ الإسلام الأولى وعلاقتها بقيم الحياة
الحضرية والبدوية

İslam'ın İlk İlkeleri ve Medenî ve
Bedevî Hayattaki Değerleriyle
İlişkisi

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU III

12 NİSAN 2019 CUMA

V. OTURUM [الجلسة الخامسة]

Saat [الساعة]

09.00-10.30

YER [المكان]

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Fatma Asiye ŞENAT

- **Prof. Dr. A. Faruk SİNANOĞLU**

İslâm Düşüncesinin Yeni Yöntem

Arayışları

البحث عن طرق جديدة للفكر الإسلامي

- **Prof. Dr. Hulusi ARSLAN**

Dini Düşünceye Yenilenmenin

Gerekliliği, İmkânı ve Sorunları

ضرورة التجديد في الفكر الإسلامي: الإمكانيات

والمشكلات

- **Doç. Dr. Mehmet Selim ASLAN**

Fıkıh Usulünde Tecdid Anlayışı

Üzerine Bir Değerlendirme

تقييم لفهم التجديد في أصول الفقه

- **Doç. Dr. Şahin EFİL**

Bilim ve Düşünceye Yaratıcı Olmak

أن تكون مبدعاً في العلم والفكر

-**Arş. Gör. Hatice AVCI**

Râzî Tefsirinde Kur'ân'ın Tıp

Verileriyle Yorumlanması

تفسير القرآن من خلال المعطيات الطبية في تفسير

الرازي

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mehmet KUBAT

- **Prof. Dr. Arslan TOPAKKAYA**

Ana Hatlarıyla Felsefi Hermeneutik

Tarihi

تاريخ التأويلية (الهرمينوطيقا) الفلسفية إجمالاً

- **Doç Dr. Hüseyin DOĞAN**

Mezhebî Taklit ve Taassubiyetin Dini

Nassları Anlama ve Yorumlamaya

Etkisi

تأثير التقليد المذهبي والتعصب في فهم النص الديني

وتأويله

- **Dr. Öğr. Üyesi Seyithan CAN**

Sosyo-Siyasi Olayların Teolojik

Söyleme Etkisi (Büyük Günah

Meselesine Sosyo-Politik Bir Okuma

Denemesi)

أثر الحوادث السياسية والاجتماعية في الخطاب

الديني: مسألة الكبائر نموذجاً

- **Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR**

Nassların Yorum ve Tevili

Bağlamında İbâdî Muhaddis Rebî' b.

Habîb'in (ö. 175/791) Muhalifleriyle

Tartışmaları

مناظرات ربيع بن حبيب المحدث الإباضي مع

مخالفيه في سياق تأويل النص

- **Dr. Öğr. Üyesi Kenan SENİÇ**

Anlam Arayışı ve Din İlişisine Dair

Bir Vaka Analizi: Lev Tolstoy

دراسة تحليلية للعلاقة بين المعنى والدين في نظر ليو

تولستوي

MÜZAKERE: 15 DK

TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

V. OTURUM [الجلسة الخامسة]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Erkan YAR

-Doç. Dr. Ali DUMAN

Nasslardan Bağımsız İctihat Yapılabilir mi? İctihatların Güncellenmesi Tezleri Bağlamında Eleştirel Bir Yaklaşım

هل الاجتهاد ممكن بدون النظر في النصوص؟

مقاربة نقدية في سياق أطروحات تحديث

الاجتهاد

-Dr. Öğr. Üyesi Nurullah

AGİTOĞLU

Şâfiî Usûlcülerin Muhtelefun Fih Olan Rivayetleri Tercih ve Yorumlama Gerekçeleri - Ebû İshâk eş-Şîrâzî Örneği-

أسباب ترجيح وتأويل روايات مختلف فيها عند

أصولي الشافعية: أبو إسحاق الشيرازي نموذجًا

-Dr. Öğr. Üyesi Muhammed İsa YÜKSEK

Kur'ân Yorumunda İkincil Anlamın Aidiyeti Meselesi -Metin Merkezli Bir Metodoloji Örneği-

قضية منسوبة المعنى الثانوي في تأويل القرآن:

منهجية التركيز على النص نموذجًا

-Mehmet Mekin MEÇİN

Din ve Yorum Bağlamında Tenzil ve Te'vil

التنزيل والتأويل في سياق الدين

-Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR

Sebeb-i Vurûdun İctihatla Tespiti

تثبيت أسباب الورد بالاجتهاد

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

د. خليل أيوب

—أ.د. عباس أحمد الباز

الشورى ونظام الديمقراطية في الإسلام "دراسة فقهية معاصرة"

İslam'da Şura ve Demokrasi: Çağdaş Fikhî Bir İnceleme

—د. محمد البويسفي

إشكال الكلبي والجزئي في النص الديني قراءة في

مناهج تحليل الخطاب الديني

Dînî Naslarda Küll ve Cüz Sorunu: Dînî Söylemin Analizinin Metoduna Yönelik Bir Okuma

—د. غنية ضيف خلاصي

خطاب التجديد و الإصلاح عند محمد إقبال

وابن باديس قراءة في التقاطعات

Muhammed İkbâl ve İbn Bâdis'te Yenilenme ve Reform Söylemi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme

—أ.م.د. مباركة حاجي - أ.م.د. عبد الكريم

بليل

أهمية شبكة العلاقات الاجتماعية في فلسفة

التغيير عند مالك بن نبي

Malik b. Nebi'ye Göre Değişim Felsefesinde Sosyal İlişkiler Ağının Önemi

—أ.د. رشا روابح

إسهامات العلماء الصوفية في البناء الحضاري

الأمير عبد القادر الجزائري (1807-1883م)

نموذجًا

Medeniyet İnşasında Mutasavvıfların Katkıları

—Emîr Abdülkadir Örneği

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

VI. OTURUM [الجلسة السادسة]

Saat [الساعة]	BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]	MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]
10.45-12.00	<p>OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Arslan TOPAKKAYA</p> <p>- Prof. Dr. Hüseyin AYDIN Nübüvvet ve Medeniyet النبوة والحضارة</p> <p>- Prof. Dr. Nasi ASLAN İslâm Adliye Teşkilatında Yargılama Esaslarının Oluşumu ve İslâm Medeniyetine Katkıları تشكل مبادئ الحكم في المحاكم الإسلامية وإسهاماتها في الحضار الإسلامية</p> <p>- Prof. Dr. Saffet SANCAKLI Hz. Peygamber'in Medeniyet İnşa Etmesindeki Temel Yapı Taşları اللبنات الأساسية التي وضعها النبي لبناء الحضارة الإسلامية</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KÜÇÜK Kur'an'da Nübüvvet ve İmarat النبوة والعمارة في القرآن</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU Medeniyet Tarihimizde Yazma Kültürü ثقافة المخطوطات في تاريخنا الحضاري</p>	<p>OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Hulusi ARSLAN</p> <p>- Doç. Dr. Bedrettin KESGİN İktidarın ve Servetin Tekelleşmesine Karşı İslam'ın Yaklaşımı: Siyasetin ve Mülkün Paylaşımı منهج الإسلام في احتكار السلطة والثروة: المشاركة في السياسة والمُلْك</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BALTA Timur Kuran'ın "Yollar Ayrılırken Ortadoğu'nun Geri Kalma Sürecinde İslam Hukukunun Rolü" Adlı Kitabının Fikhi Kaynaklara Göre İncelenmesi تحليل كتاب تيمور قرآن المسمى ب(دور الشريعة الإسلامية في تخلف الشرق الأوسط عند اختلاف الطرق) على حسب مصادر الفقه</p> <p>- Dr. Öğr. Üyesi Arif ATALAY Bir Bankacılık İşlemi Olarak Müşteri Adına Satın Alma الشراء نيابة عن العملاء في العقود المصرفية</p> <p>- Arş. Gör. Dr. Mahmut SAMAR Hanefî Mezhebi Özelinde Klasik Fıkıhta Hukuk Politikası سياسة القانون في الفقه الإسلامي القديم: المذهب الحنفي نموذجًا</p>
	MÜZAKERE: 15 DK	MÜZAKERE: 15 DK
YER [المكان]	TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ	

VI. OTURUM [الجلسة السادسة]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR

- Dr. Öğr. Üyesi Hekim TAY

Modern Dönemde Sünnetullah
Kavramının Anlaşılması: Tefsîru'l-
Menâr Örneği

إدراك مفهوم سنة الله في العصر الحديث: تفسير

المنار نموذجًا

**-Dr. Öğr. Üyesi Ahmet
KARADAĞ**

Modern Dönemde Şîa'nın Kur'ân
Tasavvuru: Ebu'l-Kâsım el-Hûî (ö.
1992) Örneği

تصور القرآن للشيععة في العصر الحديث: أبو

القاسم الخوي نموذجًا

-Arş. Gör. Sercan YAVUZ

Masum İmam Nazariyesini
Peygamberlerin İsmet Sıfatı
Üzerinden Temellendirmenin
Eleştirisi: İbn Teymiyye Örneği

نقد بناء نظرية الإمام المعصوم على حقيقة

عصمة الأنبياء: ابن تيمية نموذجًا

- Arş. Gör. Dr. Ömer

KORKMAZ

İslâm Medeniyetinde Birlikte
Yaşama Tecrübesi: Tarihî Vesikalar
Işığında Adana Örneği

تجربة في التعايش في الحضارة الإسلامية: أضنة

نموذجًا في ضوء الوثائق التاريخية

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

-د. سماح أورنة

-أ.م.د. إبراهيم بن مهية

النبوت والحضارات علاقة بين الوحي والتاريخ
القديم

Vahiy ve Antik Tarih Arasında
İlişki Bakımından Nübüvvet ve
Medeniyetler

-أ.د. فرست عبد الله يحيى الورميلي

حقيقة التفكير ومخفزاته في ضوء السنة النبوية

Düşünmenin Hakikati ve Sünnet
Işığında Harekete Geçirilmesi

-أ.د. عبد الملك بومنجل

الإسلام والعلم: تخصص أم تلازم؟

İslam ve Bilim: Birbirinin Düşmanı
mıdır? Yoksa Birbirinin Ayrılmaz
Parçaları mıdır?

-د. عاطف حسين الخلمح

العلم يهدي إلى الإيمان

İmana Ulaştırması Bakımından
Bilgi

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

VII. OTURUM [الجلسة السابعة]

Saat [الساعة]

14.30-15.45

YER [المكان]

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Hüseyin AYDIN

-Doç. Dr. Mehmet BİRSİN

Şer'î ve Örfî Hukuk Bağlamında İslam
Medeniyetinde Fıkıh İlmi

علم الفقه في الحضارة الإسلامي في سياق الحقوق

الشرعي والعرفي

-Dr. Öğr. Üyesi Halil ÖZTÜRK

İslâm Medeniyetine Katkısı
Bakımından Bir Kelâmci Olarak
Şehristânî

إسهامات الشهرستاني بوصفه متكلمًا في الحضارة

الإسلامية

-Dr. Öğr. Üyesi Bilal TAŞKIN

-Arş. Gör. Hikmet ŞAVLUK
İslam Düşüncesinin Kurucu
Disiplinleri Olarak Kelâm ve Fıkıh
Usûlünde Akıl Sınırı: Cüveynî
Üzerinden Bir İnceleme

حدود العقل في علم الكلام وعلم أصول الفقه اللذين

أسسا الفكر الإسلامي: الجويني نموذجًا

-Dr. Öğr. Üyesi Mirpenç AKŞİT

İslâm "Medeniyeti" ve Batı
"Civilisation" Kavramı Üzerine Felsefî
Bir Sorgulama

استجواب فلسفي لمفهوم الحضارة الإسلامية والمدنية

الغربية

-Arş. Gör. Soner ERARSLAN

İlk Dönem Sûfilerinde İslamî Yorum:
Marûf El-Kerhî Örneği

التأويل الإسلامي في الفترة المبكرة للصوفية: معروف

الكرخي نموذجًا

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mustafa ARSLAN

-Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM

Yorum Dünyamızda Etki Eden
Ahlaki Bir Sorun Olarak Dünyevileşme

العلمانية من جهة مشكلة أخلاقية مؤثرة على

نظرياتنا

- Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR

Aceleci Hadis Yorumu ve Bunun
Doğurduğu Sakıncalar

الاستعجال في تأويل الحديث وعبويه

- Doç. Dr. İbrahim AŞLAMACI

Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak
Bilgisi Öğretim Programı (2018) ve
Ders Kitaplarında Medeniyet Bilinci
Kazandırılma Durumu

منهج الثقافة الدينية والمعرفة الأخلاقية في مرحلة

التعليم الثانوي (2018): موضوع إكساب الوعي

الحضاري في الكتاب المدرسي

- Dr. Öğr. Üyesi Sabri ÇAP

İlk Üç Asırda Diğer Kültür ve
Medeniyetlerin Hadis ve Sünnet'in
Yorumlanmasına Etkileri

تأثير الثقافات والحضارات الأخرى في تأويل

الحديث والسنة في القرون الثلاثة الأولى

**- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali
ÇALGAN**

Bilgi ve Medeniyet Kaynağı Olarak
Sünnet ve Hadisleri Anlamada
Günümüz Sosyal Bilimlerinden
İstifade İmkânı

إمكانية الاستفادة من العلوم الاجتماعية في فهم

الحديث والسنة من خلال مصادر العلم والحضارة

MÜZAKERE: 15 DK

TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

VII. OTURUM [الجلسة السابعة]

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Nasi ASLAN

- **Prof. Dr. Fikret KARAMAN**

Osmanlı'da Matbaanın Kabulü ve Bilim Hayatı Üzerindeki Rolü Üzerine Bir Değerlendirme

قبول الدولة العثمانية بالطباعة وتقييم دورها في

الحياة العلمية

- **Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZMEN**

İlk Dönem ve Modern Dönemde Kur'an'a Yönelik Eleştirilerin Tenkit ve Tahlili

الشبهات القديمة والحديثة حول القرآن الكريم:

تحليلها ونقدها

- **Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sait UZUNDAĞ**

İlk Dönem Kelami Tartışmaların Şerhlerdeki Tezahürü -Ebû Yahyâ Zeynüddîn Zekerîyyâ (ö. 926/1520)'nin Tuhfetül-bârî Alâ (Bi-Şerhi) Sahîhi'l-Buhârî Adlı Eseri Özelinde-

ظهور المناظرات الكلامية في العصر القديم في

الشروح: تحفة الباري على صحيح البخاري لزين

الدين زكريا نموذجًا

- **Arş. Gör. Dr. Abdullah ÖZKAN**
Leo Strauss'un Fârâbî Yorumu Bağlamında Din Felsefe İlişkisi

العلاقة بين الفلسفة والدين في سياق تأويل ليو

شتراوس للفارابي

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Saffet SANCAKLI

- **Doç. Dr. İbrahim YILMAZ**

İslâm Hukukunda Kamu

Otoritesinin Mubahı

Sınırlandırmaya Yönelik

Tasarruflarının İctihad

Teorisindeki Yeri

مكانة تصرفات السلطة العامة في الحقوق العامة

الإسلامية على تحديد المباح في نظرية الاجتهاد

- **Doç. Dr. Recep ASLAN**

İhvân-ı Safâ'nın Nübüvvet Anlayışı

فهم النبوة لإخوان الصفا

-**Doç. Dr. Mahmut ÇINAR**

Peygamberlerin İnsanlığın Gelişim

Sürecine Katkıları

إسهامات الأنبياء في سير التنمية البشرية

-**Dr. Öğr. Üyesi Fethullah ZENGİN**

Hz. Peygamber Döneminde Yazı

الكتابة في العهد النبوي

-**Nesibe Hümeýra YAVUZ**

Safedî'nin (ö. 764/1363) el-Vâfi

bi'l Vefeyât Adlı Eserinde Hz.

Peygamber'in Hayatının

Mukayeseli Olarak İncelenmesi

التحليل المقارن للمسيرة النبوية في الوافي بالوفيات

للمصفاي

MÜZAKERE: 15 DK

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

Saat [الساعة] 16.00-17.00	DEĞERLENDİRME OTURUMU [الجلسة الختامية: تقييم المؤتمر]
YER [المكان]	TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ, BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

YURT İÇİ KATILIMCILAR

- Prof. Dr. A. Faruk SİNANOĞLU / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Âdem APAK / Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Adem YERİNDE / Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN / İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM / Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Arslan TOPAKKAYA / Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ / Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan YAR / Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Asiye ŞENAT / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fikret KARAMAN / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. H. Mehmet SOYSALDI / Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin AYDIN / Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim KUTLUAY / İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ / Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ / Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet EVKURAN / Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KUBAT / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet YOLCU / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK / Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Nasi ASLAN / Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Saffet SANCAKLI / İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN / Harran Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim AŞLAMACI / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. M. Korkut ÇEÇEN / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Emin SEYHAN / Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Ali DUMAN / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Ali KARATAŞ / Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Bedrettin KESGİN / Yalova Üniversitesi
Doç. Dr. Bilal GÖK / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ / İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Hamdi ONAY / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin DOĞAN / Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim YILMAZ / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut ÇINAR / Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet BİRSİN / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Kasım ÖZGEN / Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Selim ASLAN / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KARAGÖZ / Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Nihat UZUN / Trabzon Üniversitesi
Doç. Dr. Recep ASLAN / Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Şahin EFİL / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR / İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf BATAR / İnönü Üniversitesi

YURT İÇİ KATILIMCILAR

- Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir KIYAK / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KARADAĞ / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KÜÇÜK / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR / Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Arif ATALAY / Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bilal TAŞKIN / Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emel SÜNTER / Iğdır Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜZEL / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emrah KAYA / Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan KÖYCÜ / Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fethullah ZENGİN / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Mehmet YILMAZ / Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Halil ÖZTÜRK / Yozgat Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hekim TAY / Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim BARCA / Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kenan SEVİNÇ / Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZMEN / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Lokman BEDİR / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi M. Cüneyt GÖKÇE / Harran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut DÜNDAR / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali ÇALGAN / Adıyaman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sait UZUNDAĞ / Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mirpenç AKŞİT / Iğdır Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed ÇUÇAK / Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed İsa YÜKSEK / İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BOZKURT / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nurullah AGİTOĞLU / Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer SABUNCU / Harran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sabri ÇAP / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR / İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Seyithan CAN / Siirt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BALTA / Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel MACİT / İnönü Üniversitesi

YURT İÇİ KATILIMCILAR

Dr. Yaşar ÇOLAK / İbn Haldun Üniversitesi

Dr. Hafsa KESKİN / Gemlik İlçe Müftülüğü

Dr. Gülşen YAĞIR AHMETOĞLU / Kırıkkale

Arş. Gör. Dr. Abdullah ÖZKAN / Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Mahmut SAMAR / Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Ömer KORKMAZ / Çukurova Üniversitesi

Arş. Gör. Hatice AVCI / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Arş. Gör. Hikmet ŞAVLUK / Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Arş. Gör. Nisa GECEKUŞU DEMİRBAŞ / Fırat Üniversitesi

Arş. Gör. Ömer ARAS / Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. Ruhi ABAT / İnönü Üniversitesi

Arş. Gör. Sercan YAVUZ / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Arş. Gör. Soner ERARSLAN / İnönü Üniversitesi

Arş. Gör. Şeyma ALTAY / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Fikret OYMAN

Nesibe Hümeyra YAVUZ

Hatice ÇELİK

Kemal Yavuz ATAMAN

Mahmut MEÇİN

Mehmet Mekin MEÇİN

Musa TEKTAŞ

YURT DIŐI KATILIMCILAR

Azerbaycan Milli İlimler Akademisi / Dr. Zülfiyye Veliyeva ÖNLEN

- أ. د. عباس أحمد الباز (الجامعة الأردنية - الأردن)
- أ. د. شوكت عارف محمد الأتروشي (جامعة زاخو - العراق)
- أ. د. عز الدين حسن جميل (جامعة زاخو - العراق)
- أ. د. عبد الملك بومنجل (جامعة سطيف 2 - الجزائر)
- أ. د. محسن إبراهيم أحمد الدوسكي (جامعة دهوك - العراق)
- أ. د. سهيلة مازة (جامعة الأمير عبد القادر للعلوم الإسلامية 3 - الجزائر)
- أ. د. فرست عبد الله يحيى الورميلي (جامعة زاخو - العراق)
- أ. م. د. عبد الرحمن عبد الله سرور الجرمان (كلية التربية الأساسية - الكويت)
- أ. م. د. مذكور مليكة جامعة حسيبة بن بوعلي لشلف - الجزائر)
- أ. م. د. خطاب إسماعيل أحمد (جامعة زاخو - العراق)
- أ. م. د. إبراهيم بن مهية (جامعة الأمير عبد القادر للعلوم الإسلامية - الجزائر)
- أ. م. د. محمد علي حسن الشوكي (جامعة الطائف - السعودية)
- أ. م. د. علي عبد كنو (جامعة دد لي - العراق)
- أ. م. د. مباركة حاجي (جامعة الجزائر 2 - الجزائر)
- أ. م. د. عبد الكريم بليل (جامعة الشاذلي بن جديد - الجزائر)
- د. محمد نور يوسف (جامعة اينونو - تركيا)

YURT DIŐI KATILIMCILAR

- د. بن عزوز حليلة (جامعة تلمسان - الجزائر)
- د. عاطف حسين الحليح (وزارة التخطيط والتعاون الدولي الأردنية - الأردن)
- د. بن عمار أحمد (جامعة أدرار - الجزائر)
- د. حمادي حسين علي (ديوان الوقف السني - العراق)
- د. محمد البويسفي (أكاديمية الدار البيضاء - المغرب)
- د. شهلة برهان عبد الله (جامعة صلاح الدين - العراق)
- د. عبد الرؤوف إرحيم يوسف علي السامرائي (كلية الإمام الأعظم - العراق)
- د. حسن يحيوي (كلية الآداب والعلوم الانسانية بمكناس - المغرب)
- د. جنيد ساجد جهاد العزاوي (كلية الإمام الأعظم - العراق)
- د. غنية ضيف خلاصي (جامعة الجزائر - الجزائر)
- د. توفيق العمراي الأكاديمية الجهوية للتربية والتكوين لدار البيضاء. - المغرب)
- أ. د. رشا روابح جامعة تنة 1 - الجزائر)
- أ. مثنى حميد شهاب جامعة دد لي - العراق)

Bu Sempozyuma Yurt DıŐından 7 Farklı Ülkeden Katılımlar SaĐlanmıŐtır

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ